

Sneldiagnose Prostaat

U bent voor verdere diagnose prostaat verwezen naar het Antoni van Leeuwenhoek.

Het Antoni van Leeuwenhoek is een onderzoeksinstituut en een gespecialiseerd oncologie ziekenhuis met ervaring en expertise in één instelling. Door deze combinatie kunnen wij een bijdrage leveren aan het doen van medisch wetenschappelijk onderzoek. Het kan zijn dat wij u vragen mee te werken aan een onderzoek. Het staat u vrij om hier wel of niet aan deel te nemen.

Wij bieden u sneldiagnose prostaat zodat u in een zo kort mogelijke tijd uw diagnose en uw behandelvoorstel ontvangt. We streven ernaar om het gehele sneldiagnose traject binnen zes werkdagen af te ronden.

Voordat u naar de polikliniek komt

Indien u via de e-mail een uitnodiging hebt gekregen om op het internet een vragenlijst in te vullen, verzoeken wij u om dit zo spoedig mogelijk te doen. Indien u geen toegang tot internet hebt, krijgt u een papieren versie van deze vragenlijst toegestuurd. U wordt verzocht deze vragenlijst in te vullen en in de bijgevoegde retourenveloppe terug te sturen.

***Houdt u rekening met drukte in het verkeer.
Afzeggen of te laat komen leidt tot vertraging van uw diagnosetraject.***

Procedure op de sneldiagnosedag

U meldt zich bij betreffende polikliniek om de telefonische inschrijving te controleren. U dient zich hier te legitimeren met een geldig legitimatie bewijs. Ook wordt hier een pasfoto van u gemaakt. Vervolgens gaat u naar de balie van de bloedafname waar uw PSA en eventueel andere algemene functies worden bepaald.

U hoort de uitslag van het bloedonderzoek later op de dag wanneer u de verpleegkundig specialist en de uroloog ziet. Tijdens dit gesprek wordt u ook geïnformeerd over de diagnose, de behandelingsopties en de consequenties hiervan. Daarna heeft u een afspraak met de uroloog of op de tweede etage bij het Onderzoek en Behandelcentrum (OBC) of bij de spreekkamer van de begane grond en neemt u daar plaats in de wachtruimte. De verpleegkundig specialist zal u daar aanmelden. De uroloog zal in sommige gevallen een echografie van de prostaat bij u doen en eventueel bipten (weefselmonsters) uit de prostaat nemen, als dat nog niet eerder (elders) is gedaan. De uroloog bespreekt nogmaals de diagnose, de behandelingsopties en de consequenties hiervan met u. Indien u daar behoefte aan heeft of als u in aanmerking komt voor een bestralingsbehandeling kunt u op de zelfde dag ook nog een afspraak krijgen bij de radiotherapeut.

Patiënteninformatie

Wanneer een MRI-scan van uw prostaat gemaakt wordt vindt deze plaats voor de sneldiagnosedag. U meldt u zich voor de MRI-scan bij de balie Radiologie.

De resultaten van de MRI-scan en eerdere/andere onderzoeken worden in de ochtend van uw komst in een multidisciplinair overleg besproken met de uroloog, de radioloog, de radiotherapeut, de internist-oncoloog en de verpleegkundig specialist.

Het uitslaggesprek en behandelvoorstel

Na dit overleg bespreekt de verpleegkundig specialist, en afhankelijk van de behandelkeuze de uroloog of radiotherapeut, met u de onderzoeksresultaten en het voorstel voor het definitieve behandelplan. In sommige gevallen is het nog niet mogelijk om een behandelvoorstel te doen en is vervolgonderzoek noodzakelijk. Dit zal zo snel mogelijk met u worden besproken en de vervolgspraak zal direct worden gemaakt. De verwijzende arts en de huisarts worden binnen 48 uur door middel van een brief op de hoogte gesteld van de uitslag van de sneldiagnosedag.

Sneldiagnose is een intensief traject. Omdat u op de sneldiagnosedag veel indrukken en informatie te verwerken krijgt, adviseren wij u goed uitgerust aan de dag te beginnen en u te laten vergezellen door een van uw naasten. Omdat u mogelijk tussen de afspraken moet wachten raden wij u aan iets te lezen of iets anders mee te nemen. U heeft binnen het Antoni van Leeuwenhoek vrij toegang tot internet.

Vast aanspreekpunt

De verpleegkundig specialist urologie is uw vaste aanspreekpunt en zal u begeleiden tijdens de sneldiagnosedag. Als u vragen heeft is de verpleegkundig specialist urologie van maandag t/m vrijdag bereikbaar tussen 9.00 uur en 11.00 uur op telefoonnummer 020 512 9111.

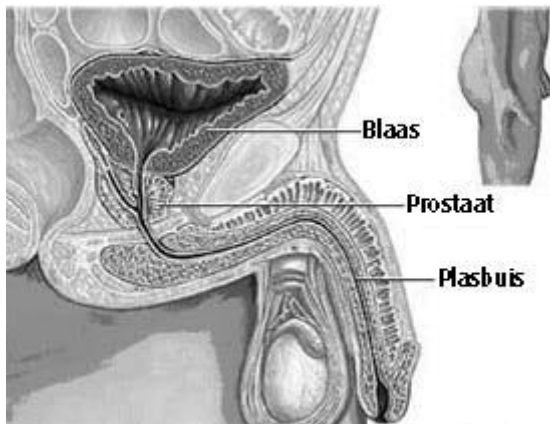
Beschrijving mogelijke onderzoeken

Hieronder vindt u een overzicht en korte beschrijving van de onderzoeken die mogelijk nodig zijn om tot een juiste diagnose te komen:

Bloedonderzoek

Uw bloed wordt de waarde gemeten van het Prostaat Specifiek Antigeen (PSA). De PSA-waarde is verhoogd als er sprake is van een prostaatprobleem in algemene zin. Dat hoeft dus niet altijd kanker te zijn. Het is van belang dat de PSA-waarde wordt bepaald **vóór** ieder ander onderzoek aan de prostaat. Door bijvoorbeeld weefselafname (biopsie) kan de PSA-waarde stijgen. Daarom vindt eerst de bloedafname plaats, waarna verder onderzoek kan volgen.

Patiënteninformatie

De ligging van de prostaat

Onderzoeken op de afdeling Radiologie

MRI-prostaat

Bij het MRI-prostaatonderzoek moet u ongeveer 30 minuten in dezelfde houding liggen in een lange tunnel.

Het is van belang tijdens het onderzoek niet te bewegen. Beweging kan de kwaliteit van de afbeeldingen beïnvloeden.

De MRI-scanner maakt veel lawaai. Om daar zo min mogelijk last van te hebben krijgt u van ons oordopjes en indien mogelijk een koptelefoon, eventueel met muziek. U kunt zelf een cd meenemen. Mocht u veel last hebben van claustrofobie adviseren wij u contact met ons op te nemen in verband met mogelijke aanpassingen.

Aandachtspunten

Om het onderzoek zo goed mogelijk uit te voeren moet u het volgende in acht nemen:

- Metalen voorwerpen mogen niet de scanruimte in. Het is daarom handig om sieraden, horloge, piercings etc. thuis te laten.
- Tijdens het onderzoek mag uw kleding geen metaal bevatten. Het is prettig als u zelf een T-shirt (zonder opdruk en glitters) en een jogging- of pyjamabroek (zonder metaal) meeneemt.
- Met het oog op de veiligheid en in het belang van het onderzoek laten wij alleen de patiënt in de scanruimte toe.

Neemt u tijdig (tenminste 36 uur voor de afspraak) contact met ons op indien:

- U moeite hebt met stilliggen.
- U slecht ter been bent, of moeite heeft met aan- en uitkleden.
- U claustrofobie (engtevrees) heeft, of in het verleden slechte ervaringen heeft gehad met een MRI-onderzoek.
- U metalen voorwerpen in het lichaam heeft zoals bijvoorbeeld een pacemaker, het maken van een MRI scan is dan over het algemeen niet mogelijk.

Patiënteninformatie

Onderzoeken op de afdeling Onderzoek en Behandel Centrum (OBC)

Echografie van de prostaat

Met een echografie wordt de prostaat in beeld gebracht met behulp van ultrageluidsgolven. De geluidsgolven worden uitgezonden via een zogenaamde 'transducer' die over de huid wordt bewogen. Afhankelijk van de dichtheid van het weefsel weerkaatsen de geluidsgolven op verschillende golflengten. Die weerkaatsingen worden opgevangen met diezelfde transducer. Deze signalen worden door een computer omgezet in beelden. De uroloog brengt de transducer van het echoapparaat in uw anus. De uroloog beweegt de transducer en bekijkt tegelijkertijd de beelden op het beeldscherm. Vindt hij een afwijking dan kan hij ervoor kiezen om direct een punctie of biopsie onder lokale verdoving te nemen. Het stukje weefsel wordt onderzocht op goed- of kwaadaardigheid door de patholoog.

Gerichte biopsies van de prostaat

Naar aanleiding van de MRI-scan, kunnen gerichte biopsies van uw prostaat afgenomen worden. De beelden van de MRI worden gebruikt om de afwijking(en) met de echografie in de prostaat te traceren. Dit gebeurt onder lokale verdoving. U heeft van tevoren antibiotica van de verpleegkundig specialist gekregen en ingenomen. Als u bloedverdunners zoals acenocoumarol, plavix gebruikt, neem dan contact op met uw behandelend arts om de medicijnen eventueel tijdelijk te stoppen voor de biopsies. U kunt wel aspirine blijven gebruiken (ascal, carbasalaatcalcium.)

CT-scan of botscan

Als het vermoeden bestaat dat de tumor misschien is uitgebreid in het weefsel rondom de prostaat of is uitgezaaid naar ander weefsel op afstand van de prostaat, kan een CT-scan, botscan of Galium PSMA-scan worden gemaakt.

- Een CT-scan brengt uitbreiding van de tumor buiten de prostaat en omliggende lymfeklieren in beeld. Een CT-scan wordt gemaakt op de afdeling radiologie.
- Met behulp van een botscan (botscintigrafie) kunnen uitzaaiingen in de botten worden aangetoond. Voor de botscan krijgt u een kleine hoeveelheid radioactieve stof toegediend in de bloedbaan. Met behulp van een speciale camera wordt bekeken of zich uitzaaiingen in de botten bevinden. De botscan wordt gedaan op de afdeling Nucleaire Geneeskunde.
- Met behulp van een Galium PSMA scan kunnen uitzaaiing in de botten, lymfeklieren of andere weefsels worden opgespoord. Voor deze scan krijgt u net al bij de botscan een kleine hoeveelheid radioactieve stof toegediend. Met een speciale camera wordt u gehele lichaam bekeken. Deze scan wordt eveneens gedaan op de afdeling Nucleaire Geneeskunde.

Patiënteninformatie

Meer informatie

De zorgverleners en afdelingen van het Antoni van Leeuwenhoek zijn telefonisch bereikbaar via het algemene telefoonnummer van het ziekenhuis 020 512 9111. Buiten kantooruren kunt u vragen naar het Weekend-, Avond-, of Nachthoofd. Indien u contact opneemt met het ziekenhuis houdt u dan uw patiëntengegevens bij de hand.

Zorgverlener en afdeling	Bereikbaarheid (via 020 512 9111)
Algemeen telefoonnummer Antoni van Leeuwenhoek	24 uur per dag
Radiologie	Maandag t/m vrijdag van 8.00 - 17.30 uur
Verpleegkundige specialist urologie telefonisch spreekuur	Maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag van 9.00 - 11.00 uur
Afdeling Planning Polikliniek	Maandag t/m vrijdag van 8.00 - 17.00 uur
Dienst Begeleiding en Ondersteuning	Maandag t/m vrijdag van 8.30 - 16.30 uur
Centrum Patiënteninformatie	Maandag t/m vrijdag van 9.00 - 17.00 uur

Informatie op het internet:

www.avl.nl
www.prostaatkankerstichting.nl
www.kanker.nl